

Stezka skautů a skautek

Junák - svaz skautů a skautek ČR
1997

Junácká hymna

Slova: Fr. S. Procházka

Hudba: K. Kovařovic

Junáci vzhůru, volá den!
Luh květem kývá orosen,
sluníčko blankytem pílí,
před námi pouť vede k cíli.
[:Junáci, vzhůru, volá den!:]

Junáci vzhůru, volá den!
Buď připraven, buď připraven!
K obraně dobra a krásy
dožiješ vlasti své spásy.
[:Buď připraven! Buď připraven!:]

Chcem věrni zůstat také dál,
čím k lepšímu duch mladý vzplál,
poslušni vnitřního kynu
muž budem krásného činu
[:Chcem věrni zůstat také dál!:]

Osobní data

Jméno a příjmení:

Skautská přezdívka:

Den, měsíc, rok a místo narození:

.....

Rodné číslo:

Adresa:

.....

PSC: Telefon:

Do oddílu vstoupil:

Číslo oddílu:

Číslo a název střediska:

vůdce oddílu

razítko střediska

vůdce střediska

Zákon skautů

1. Skaut je pravdomluvný
2. Skaut je věrný a oddaný
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta
5. Skaut je zdvořilý
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců
8. Skaut je veselý myslí
9. Skaut je hospodárný
10. Skaut je čistý v myšlenkách, slovech i skutcích

Slib skautů

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:
sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,
plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,
duší i tělem být připraven pomáhat vlasti a bližním.

Po složení slibu mohou věřící skauti připojit prosbu:
K tomu mi pomáhej Bůh.

Heslo skautů

Buď připraven!

Zákon skautek

1. Skautka je pravdomluvná
2. Skautka je věrná a oddaná
3. Skautka je prospěšná a pomáhá jiným
4. Skautka je přítelkyní všech lidí dobré vůle a sestrou každé skautky
5. Skautka je zdvořilá
6. Skautka je ochránkyní přírody a cenných výtvorů lidských
7. Skautka je poslušná rodičů, představených a vůdkyň
8. Skautka je veselá myslí
9. Skautka je hospodárná
10. Skautka je čistá v myšlenkách, slovech i skutcích

Slib skautek

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:
sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,
plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,
duší i tělem být připravena pomáhat vlasti a bližním

Po složení slibu mohou věřící skautky připojit prosbu:
K tomu mi pomáhej Bůh.

Heslo skautek

Buď připravena!

Oddíl a družina

Náš oddíl

Název:

Pokřik:

.....

.....

.....

Naše družina

Název:

Heslo:

.....

Pokřik:

.....

.....

Signál:

Nováčkovská zkouška

● Idea

Pohovoří s vůdcem o obsahu a významu zákona, slibu, hesla a denního příkazu (zná zákon, slib, heslo a denní příkaz a dokáže o vybraných částech hovořit v debatě s vůdcem).

● Sebevýchova a služba

Dbá o úpravu svého zevnějšku.

● Občanství

Zná státní vlajku i její význam (vlajka jako symbol státu a pravidla jejího užívání).

Zná státní hymnu a chování při ní.

Zná tísňová telefonní čísla přivolání pomoci.

● Kultura

Má přehled o vydávaných skautských časopisech.

Vede si skautský zápisník.

● Skautská dovednost

Obstará si vhodnou výstroj a výzbroj na výpravu (nezkouší se, potvrzuje se dle skutečnosti).

Vybere vhodné místo pro stavbu stanu a stan postaví.

Rozdělá oheň a zabezpečí jej.

Zorientuje mapu dle buzoly.

Zná skautské značky.

Přišije knoflík.

Uváže a zná jejich užití:

- zkracovačku a ambulanční uzel,
- škotovou a rybářskou spojku,
- lodní a dračí smyčku.

Pořídí si krabičku poslední záchrany.

● Skautské znalosti

Je seznámen se stručnou historií světového a českého skautingu (textem v příručce, nezkouší se).

Zná svoji družinu a oddíl (včetně družinových a oddílových pokřiků a signálů).

Zná skautský znak, pozdrav, hymnu a kroj (nejzákladnější prvky; nováček si kroj pořizuje po splnění nováčkovské zkoušky).

● **Zdraví**

Přečte a prodiskutuje s rodiči nebo s vůdcem text o nebezpečí kouření, alkoholu, drog, zneužívání dětí a sexuální výchově (viz kniha Skautskou stezkou).

Zná zásady péče o zdraví a osobní hygieny a dodržuje je.

Umí ošetřit drobná poranění - oděrku, puchýř a spáleninu sterilním obvazem.

● **Sport**

Ujde 10 km terénem.

● **Vodácké doplňky** (jen pro vodní skauty a skautky)

Podmínky

**Nováčkovské zkoušky
splněny**

dne:

.....

podpis vůdce oddílu

**Skautský slib
složen**

dne:

.....

podpis vůdce oddílu

Skautská zdatnost

I. stupně

● Idea

Pohovoří s vůdcem o plnění zákona, slibu, hesla a denního příkazu (v rozhovoru vyloží, jak plní vybrané části zákona a slibu, heslo a denní příkaz).

● Sebevýchova a služba

Dobrovolně na sebe převezme novou a stálou povinnost konkrétní činnosti v rodině.

V rámci družiny nebo oddílu se zúčastní sociálně prospěšné akce.

Připraví a vede družinový podnik (včetně organizačního zajištění) dle dohody s vůdcem.

Zastává po určitou dobu družinovou funkci (např. kuchaře, pokladníka, kronikáře ap.) nebo připraví nováčka k nováčkovské zkoušce.

● Občanství

Zná hlavní osobnosti dějin českého státu.

Má všestranné znalosti o své obci (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce) s cílem podpořit smysl pro příslušnost k obci.

Zná okolí bydliště a klubovny (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce a místních podmínek).

Ovládá jízdní řády (použití pro potřeby družiny).

● **Kultura**

Má přehled o základních skautských příručkách.

Vede si na odpovídající úrovni skautský zápisník.

Promluví před skautskou družinou o přečtené nebo nové knize, výstavě, divadelním představení.

Vyhotoví zápis do družinové kroniky.

Splní dvě z níže uvedených podmínek:

- navrhne (skicou) a zhotoví ozdobný výrobek z vhodného materiálu (dřeva, kůže, kovu, hlíny ap.),
- zhotoví tisk pomocí linorytu, dřevorytu ap.,
- zhotoví herbář pomocí kouřových otisků listů,

- předloží sérii kreseb se skautskou nebo přírodní tematikou,
- předloží fotodokumentaci na přírodní téma,
- vypracuje scénář fotodokumentace tábora či oddílové akce a zrealizuje jej,
- koresponduje se skautem či oddílem v tuzemsku či v zahraničí,
- podá věcnou a srozumitelnou informaci na určené zadání (popis cesty, pravidla hry, zpráva o činnosti ap.),
- seznámí oddíl se zajímavým tématem (místo, historie, památka, osobnost, rarita ap.),
- naučí oddíl nové písní,
- doprovází na hudební nástroj,
- navrhne a nacvičí výstup k veřejnému vystoupení (táborový oheň, besídka ap.),
- má sbírku libovolného zaměření.

● Skautská dovednost

Zná potřebnou výstroj a výzbroj jednotlivce na tábor (nezkouší se, potvrzuje se dle skutečnosti).

Zná zásady nouzového přespání v přírodě.

Zúčastní se letního tábora.

Dovede použít jednoduché polní vařiče.

Zajistí a připraví hlavní jídlo pro družinu.

Prokáže schopnost číst mapu tak, aby mohl podle ní uskutečnit cestu mezi dvěma určenými body.

Dokáže určit světové strany bez použití buzoly (podle slunce, měsíce a hvězd).

Rozumí turistickému značení.

Splní čtyři z níže uvedených podmínek:

- sleduje pravidelně předpověď počasí v rozhlase nebo v televizi a vysvětlí základní používané pojmy
- signalizuje morseovkou nebo semaforem
- ovládá několik způsobů jednoduchého šifrování
- zná značky topografických map
- zná způsoby odhadu vzdálenosti a výšek
- uplete turbánek
- umí ošetřit lano
- připraví jídlo ze zdrojů v okolní přírodě
- postaví jednoduchou táborovou stavbu

Pečuje o osobní výstroj a výzbroj, správně uloží věci do batohu.

Naostří nůž a zná zásady jeho užívání.

Ovládá kolmou, šikmou a prodlužovací vazbu.

Zná umístění a způsob ovládání uzávěrů vody a plynu v bytě i v klubovně.

Splní dvě z níže uvedených podmínek:

- umí zacházet s videokamerou,
- ovládá počítač,
- zná základy programování,
- zhotoví funkční elektrický nebo elektronický přístroj,
- vyvolá film a zhotoví pozitivní zvětšeniny,
- zhotoví model (lodě, letadla, železnice, dalekohledu, táborové stavby ap.),
- zhotoví užitkový předmět ze dřeva, kůže nebo hlíny,
- vymění těsnění vodovodního kohoutku,
- vyčistí sifon umyvadla,
- zapustí hmoždinku či zasádruje dřevěný špalík do zdi,
- vymaluje pokoj nebo klubovnu,
- vymění vzdušnice kola, motorky či auta,
- dokáže roztřídit a vyprat prádlo v automatické pračce a zná zásady volby programu,

- umí zacházet s šicím strojem a samostatně ušije výrobek pro oddíl,
- upeče ozdobné cukroví,
- uplete nebo uháčkuje užitečný výrobek (šálu, čepici, dečku ap.),
- vyšije obrázek minimálně 10x10 cm libovolnou technikou.

● Skautské znalosti

Zná historii svého oddílu i střediska (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce).

Zná svoje středisko, význam ORJ (funkce ORJ v celém systému Junáka).

Rozumí skautské symbolice, zná význam dnů 22. února, 24. dubna.

Zná krojové označení (odlišnosti světlušek, vlčat, vodních skautek a skautů).

● Příroda a ekologie

Zná zásady pohybu v přírodě (zásady jsou vyloženy v programu oddílu, nezkouší se, potvrzují se podle skutečného chování).

Zná chráněné rostliny a živočichy ve svém regionu.

Zná běžné jedovaté houby a rostliny.

Účastní se ekologického projektu nebo akce.

Splní čtyři z níže uvedených podmínek:

- zná běžně se vyskytující rostliny,
- zná běžně se vyskytující dřeviny,
- zná běžně se vyskytující houby,
- zná volně žijící savce včetně jejich stop,
- zná volně žijící ptáky včetně jejich hlasů,
- zná ve svém regionu volně žijící hmyz,
- zná hlavní souhvězdí a mytologie s nimi spojené,
- zná základní minerály a horniny,
- provede pozorování škodlivých vlivů lidské činnosti na přírodu,
- ovládá způsoby likvidace odpadů na výpravách a táborech,
- popíše hlavní ekologické problémy svého města nebo obce a vysvětlí jejich příčiny,
- pečuje o domácí zvíře,
- pečuje o zeleň v bytě,
- pečuje o část užitkové nebo okrasné zahrady.

● Zdraví

Aktivní účast na besedě s vůdcem o drogové závislosti, kouření a alkoholismu,

Osobní a táborová hygiena: denní řád, význam pohybu - sport, otužování, odpočinek, výživa - voda, potraviny, ubytování, čistota, oděv, obuv (ošetření nohou). (Poučení o hygieně navazuje na školní znalosti, vyplývá z programu oddílu, nezkouší se, potvrzuje se dle skutečného chování a získání návyků.)

Zná zásady ochrany před úrazy (doprava, voda, oheň, elektrický proud) a předcházení nakažlivým nemocem (sterilita, infekce, imunita, desinfekce, izolace).

První pomoc jako služba: zná postup při nehodě (zastavení krvácení, dýchání z plic do plic, přivolání rychlé zdravotnické pomoci).

Správně ošetří ránu, podvrtnutí kloubu, bodnutí hmyzem. Vytáhne třísku, smítko z oka (předvede jednoduchý obvaz i s použitím skautského šátku).

● Sport

Dosáhne minimálně průměrné hodnoty CMT pro daný věk (úpravy pro tělesně hendikepované stanovní vůdce).

Dosáhne 30 bodů ve fit trojboji pro daný věk (úpravy pro hendikepované stanovní vůdce).

Uplave 50 metrů.

Splní tři z níže uvedených podmínek:

- je aktivním členem sportovního oddílu,
- seznámí družinu s méně známou sportovní hrou,
- zorganizuje sportovní soutěž jednotlivců nebo družin,
- na táboře navrhne finskou stezku a vede její stavbu,
- sestaví a vede na táboře ranní cvičení,
- naučí jednotlivce správnému plaveckému stylu,
- zúčastní se veřejného závodu v orientačním běhu,
- zúčastní se veřejných sportovních závodů nebo soutěží,
- ovládá základy sebeobrany,

- pravidelně ráno cvičí,
- ve fit trojboji dosáhne 39 bodů pro daný věk,
- ovládá základní prvky sjezdového lyžování nebo běhu na lyžích, včetně správného mazání,
- absolvuje na kole výpravu v délce minimálně 45 km,
- ujde během roku na výpravách minimálně 100 km.

● **Vodácké doplňky** (jen pro vodní skauty a skautky)

● **Náboženské doplňky**

● **Oddílové doplňky**

Podmínky

Skautské zdatnosti

I. stupně

dokončeny

dne:

.....

podpis vůdce oddílu

Skautská zdatnost

II. stupně

● Idea

Pohovoří s vůdcem o problémech plnění zákona a slibu (v rozhovoru dokáže debatovat o obtížných situacích a okolnostech při plnění zákona a slibu na úrovni přiměřené věku a zralosti).

● Sebevýchova a služba

Ve vedení domácnosti dokáže zastoupit matku (ovládá základní domácí práce).

Připraví a uskuteční sociálně prospěšnou akci spolu s družinou nebo oddílem.

Připraví a vede část oddílového podniku (včetně organizačního zajištění) dle dohody s vůdcem.

Zastává po určitou dobu oddílovou funkci (např. kronikáře, tajemníka, hospodáře ap.), nebo připraví skauta pro část 1. stupně (určeno vůdcem).

● Občanství

Rozumí historickému vývoji českého státu.

Má všestranné znalosti regionu (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce) s cílem pochopit zvláštní rysy a tradice regionu (kulturní, přírodní, historické, folklorní ap.).

● Kultura

Vede si na odpovídající úrovni skautský zápisník.

Promluví před oddílem na téma stanovené vůdcem.

Vyhotoví zápis do oddílové kroniky.

Splní další tři z níže uvedených podmínek:

- navrhne (skicou) a zhotoví ozdobný výrobek z vhodného materiálu (dřeva, kůže, kovu, hlíny ap.),
- zhotoví tisk pomocí linorytu, dřevorytu ap.,
- zhotoví herbář pomocí kroužkových otisků listů,
- předloží sérii kreseb se skautskou, nebo přírodní tematikou,
- předloží fotodokumentaci na přírodní téma,

- vypracuje scénář fotodokumentace tábora či oddílové akce a zrealizuje jej,
- koresponduje se skautem či oddílem v tuzemsku či v zahraničí,
- podá věcnou a srozumitelnou informaci na určené zadání (popis cesty, pravidla hry, zpráva o činnosti ap.),
- seznámí oddíl se samostatným tématem (místo, historie, památka, osobnost, rarita ap.),
- naučí oddíl nové písní,
- doprovází na hudební nástroj,
- navrhne a nacvičí výstup k veřejnému vystoupení (táborový oheň, besídka ap.),
- má sbírku libovolného zaměření.

● Skautská dovednost

Zajišťuje výstroj a výzbroj družiny na tábor (nezkouší se, potvrzuje se dle skutečnosti).

Zná zásady zimního táboření.

Zúčastní se dvou letních táborů nebo expedic. (Expedicí se rozumí putovní tábor pěší, vodácký, cyklistický ap., zimní táboření a zahraniční skautský pobyt.)

Zajišťuje a připravuje jídlo pro tábor minimálně na dva dny a zná zásady uskladnění potravin.

Splní čtyři z níže uvedených podmínek:

- přibližně určí vývoj počasí na příští den podle přírodních úkazů,
- prokáže znalost morseovky nebo semaforu přijetím souvislé zprávy,
- zná zásady metod transpozičního a substitučního šifrování,
- vypracuje s přijatelnou přesností plánek tábora a jeho okolí,
- zná způsoby měření nepřístupných vzdáleností a výšek,
- zhotoví ozdobný pletenec,
- ovládá základy práce s lanem (lasem),
- ovládá zálesácké vaření bez použití nádob,
- postaví složitější táborovou stavbu nebo řídí stavbu.

Pečuje o družinovou nebo oddílovou výzbroj.

Naostří sekeru a zná zásady užívání seker a pily.

Postaví složitější konstrukci vazbou.

Vymění žárovku, ovládá jističe či výměnu pojistek.

Splní další dvě z níže uvedených podmínek:

- umí zacházet s videokamerou,
- ovládá počítač,
- zná základy programování,
- zhotoví funkční elektrický nebo elektronický přístroj,
- vyvolá film a zhotoví pozitivní zvětšeniny,
- zhotoví model (lodě, letadla, železnice, dalekohledu, táborové stavby ap.),
- zhotoví užitkový předmět ze dřeva, kůže nebo hlíny,
- vymění těsnění vodovodního kohoutku,
- vyčistí sifon umyvadla,
- zapustí hmoždinku či zasádruje dřevěný špalík do zdi,
- vymaluje pokoj nebo klubovnu,
- vymění vzdušnice kola, motorky či auta,
- dokáže roztrždit a vyprat prádlo v automatické pračce a zná zásady volby programů,

- umí zacházet s šicím strojem a samostatně ušije výrobek pro oddíl,
- upeče ozdobné cukroví,
- uplete nebo uháčkuje užitečný výrobek (šálu, čepici, dečku ap.),
- vyšije obrázek minimálně 10x10 cm libovolnou technikou.

● Skautské znalosti

Je seznámen s podrobnější historií českého i světového skautingu (textem v příručce, nezkouší se).

Zná funkci ústředních orgánů Junáka.

Je seznámen se základními údaji o světovém skautingu (textem v příručce, nezkouší se).

Zná krojové označení činovníků (označení funkcí a kvalifikací).

● Příroda a ekologie

Zná zásady ekologického chování při skautské činnosti (zásady jsou vyloženy v programu oddílu, nezkouší se, potvrzuje se podle skutečného chování).

Zná nejbližší chráněná území, chráněnou oblast či národní park.

Systematicky sleduje zvolený přírodní objekt (hnízdno, mraveniště, tůň, keř, louka ap.; neomezovat na dobu tábora).

Připraví a uskuteční ekologický projekt nebo akci (projekt i akci je možno uskutečnit i mimo oddíl např. s rodinou, třídou ap.).

Splní další čtyři z níže uvedených podmínek:

- zná běžně se vyskytující rostliny,
- zná běžně se vyskytující dřeviny,
- zná běžně se vyskytující houby,
- zná volně žijící savce včetně jejich stop,
- zná volně žijící ptáky včetně jejich hlasů,
- zná ve svém regionu volně žijící hmyz,
- zná hlavní souhvězdí a mytologie s nimi spojené,
- zná základní minerály a horniny,
- provede pozorování škodlivých vlivů lidské činnosti na přírodu,
- ovládá způsoby likvidace odpadů na výpravách a táborech,

- popíše hlavní ekologické problémy svého města nebo obce a vysvětlí jejich příčiny,
- pečuje o domácí zvíře,
- pečuje o zeleň v bytě,
- pečuje o část užitkové nebo okrasné zahrady.

● Zdraví

Aktivní účast na besedě s vůdcem o sexuální výchově a zásadách správného sexuálního chování.

Zdravý životní styl: životní prostředí, denní režim na táboře i během roku, ochrana před infekčními nemocemi (AIDS), život bez alkoholu, kouření, drog, odpovědnost za zdraví vlastní i druhých, hendikepovaní. (Poučení o tělovědě navazuje na školní znalosti, vyplývá z programu oddílu, nezkouší se, potvrzuje se dle skutečného chování a postojů.)

Život zachraňující úkony - při krvácení, šoku, bezvědomí, utonutí, zasažení elektrickým proudem: resuscitace dechu a oběhu (předvede na loutce), znehybnění zlomenin (praktická ukázka).

Polohování a doprava raněných též improvizovanými prostředky (podle druhu postižení).

První pomoc při mdlobě, úpalu, popálení, omrznutí, pokousání zvířetem, uštknutí hadem, alergické reakci, otravách, zvracení, průjmu - s použitím osobní, nebo družinové lékárničky.

● Sport

Dosáhne minimálně průměrné hodnoty v CMT pro daný věk - nejméně 13 let (úpravy pro tělesně hendikepované stanoví vůdce).

Dosáhne 30 bodů ve fit trojboji pro daný věk (úpravy pro hendikepované stanoví vůdce).

Zná zásady pomoci tonoucímu.

Splní další tři z níže uvedených podmínek:

- je aktivním členem sportovního oddílu,
- seznámí družinu s méně známou sportovní hrou,
- zorganizuje sportovní soutěž jednotlivců nebo družin,

- na táboře navrhne finskou stezku a vede její stavbu,
- sestaví a vede na táboře ranní cvičení,
- naučí jednotlivce správnému plaveckému stylu,
- zúčastní se veřejného závodu v orientačním běhu,
- zúčastní se veřejných sportovních závodů nebo soutěží,
- ovládá základy sebeobranu,
- pravidelně ráno cvičí,
- ve fit trojboji dosáhne 39 bodů pro daný věk,
- ovládá základní prvky sjezdového lyžování nebo běhu na lyžích, včetně správného mazání,
- absolvuje na kole výpravu v délce minimálně 45 km,
- ujde během roku na výpravách minimálně 100 km.

● **Vodácké doplňky** (jen pro vodní skauty a skautky)

● **Náboženské doplňky**

● **Oddílové doplňky**

Podmínky

Skautské zdatnosti II. stupně dokončeny

dne:

.....

podpis vůdce oddílu

Poznámky

Upozornění

Skaut může plnit body druhého stupně, i když nemá splněn celý stupeň první. Podmínkou je splnění požadavků příslušného bodu prvního stupně. Body CMT a Fit trojboje musí splnit při druhém stupni odpovídající výkonům 13 let věku. Dokončení II. stupně je podmíněno složením stupně I.

Junák - svaz skautů a skautek ČR
Tiskové a Distribuční Centrum

Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1
Grafická úprava Josef Přech
Obálka Jan Fiala

Stezka skautů a skautek schválena náčelnictvem dívčího a chlapeckého kmene Junáka - svazu skautů a skautek ČR v únoru 1994.